Atatürkçülük ve Türk İnkılabı — Deneme

Akıllı Soru · 05.11.2026 · 10 soru

1. Din ve devlet işlerinin ayrılmasını ve her vatandaşın din ile vicdan özgürlüğüne sahip olmasını esas alan Atatürk ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Laiklik

B) Cumhuriyetçilik

C) Milliyetçilik

D) Halkçılık

E) Devletçilik

2. Atatürk'ün sonsuza kadar yaşatılması amacıyla Türk gençlerine emanet ettiği rejim aşağıdakilerden hangisidir?

A) Cumhuriyet

B) Saltanat

C) Halifelik

D) Meşrutiyet

E) Monarşi

Lozan Antlaşması sonrasında İstanbul ve çevresinin TBMM'ye bırakılması, devlet merkezinin hangi şehirde bulunacağı konusunda yeni bir tartışma doğurdu.

3. Buna göre bu gelişme aşağıdakilerden hangisine işaret eder?

A) Lozan Antlaşması'nın yürürlükten kaldırılmasına

B) TBMM'nin çalışmalarına son verilmesine

C) Saltanat kurumunun yeniden kurulmasına

D) İstanbul'un başkentlik konumunu sürdürmesine

E) Ankara'nın başkent olarak belirlenmesine

4. 3 Mart 1924'te halifeliğin kaldırıldığı gün kabul edilen ve eğitim kurumlarını tek çatı altında toplamayı amaçlayan düzenleme aşağıdakilerden hangisidir?

A) Erkan-ı Harbiye Reisliğinin Kaldırılması Kanunu

B) Saltanatın Kaldırılması

C) Şeriye ve Evkaf Vekaletinin Kaldırılması Kanunu

D) Medeni Kanun

E) Tevhid-i Tedrisat Kanunu

5. Cumhuriyet rejiminin sonsuza kadar yaşatılması amacıyla Atatürk tarafından emanet edilen toplumsal kesim aşağıdakilerden hangisidir?

A) TBMM üyeleri

B) Türk milleti

C) Cumhuriyet Halk Partisi

D) Türk ordusu

E) Türk gençleri

6. Atatürk ilkeleriyle fikrî altyapısı oluşturulan ve Türk milletini çağdaş devletler seviyesine çıkarmayı amaçlayan Türk inkılabının dayandığı temel rehber aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ekonomik çıkarların rehberliğinde

B) Askerî disiplinin rehberliğinde

C) Akıl ve bilimin rehberliğinde

D) Dinî otoritenin rehberliğinde

E) Gelenek ve örfün rehberliğinde

7. Lozan Antlaşması sonrasında İstanbul'un yeniden başkent olması tartışılırken 13 Ekim 1923'te başkent yapılan şehir aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bursa

B) İstanbul

C) İzmir

D) Sivas

E) Ankara

Saltanatın kaldırılmasından sonra devlet başkanlığı ve rejim sorunu ortaya çıkmış, bu sorun 29 Ekim 1923'te yeni bir düzenlemeyle çözüme kavuşturulmuştur.

8. Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Devlet başkanlığı sorunu, saltanat kaldırılmadan önce kesinleşmiştir.

B) Cumhuriyet rejiminin ilanı, saltanatın kaldırılmasından sonra gerçekleşmiştir.

C) Cumhuriyetin ilanı, saltanatın kaldırılmasını gereksiz hâle getirmiştir.

D) Başkent değişikliği, rejim sorununu doğrudan sona erdirmiştir.

E) Saltanatın kaldırılması, Cumhuriyet rejiminin ilanından sonra gerçekleşmiştir.

9. 1 Kasım 1922'deki gelişmenin ardından devlet başkanlığı ve rejim sorunu belirginleşmiş, 29 Ekim 1923'te bu soruna ilişkin yeni bir yönetim biçimi benimsenmiştir. Bu yönetim biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Laiklik

B) Meşrutiyet

C) Cumhuriyet

D) Halifelik

E) Saltanat

10. Osmanlı saltanatına son veren düzenlemenin, Cumhuriyet'in ilanından önce gerçekleştiği bilindiğine göre bu gelişmenin tarihi aşağıdakilerden hangisidir?

A) 1 Kasım 1922

B) 1 Kasım 1923

C) 13 Ekim 1923

D) 29 Ekim 1922

E) 29 Ekim 1923

Cevap Anahtarı

1. A	2. A	3. E	4. E	5. E
6. C	7. E	8. B	9. C	10. A

Çözümler

1. Laiklik, din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılmasını ve vatandaşların din ile vicdan özgürlüğünü ifade eder. Cumhuriyetçilik ise devlet yönetiminin biçimiyle, milliyetçilik millet anlayışıyla, halkçılık toplumsal eşitlikle, devletçilik ise ekonomik düzenlemelerle ilgilidir.

2. Atatürk, sonsuza kadar yaşatılması amacıyla Cumhuriyet rejimini Türk gençlerine emanet etmiştir. Saltanat, halifelik, meşrutiyet ve monarşi aynı anlamı karşılamaz; özellikle saltanat ve monarşi hanedan merkezli yönetim biçimlerini ifade eder.

3. E, 13 Ekim 1923'te gerçekleşen başkent değişikliğini ifade eder. D, İstanbul'un yeniden başkent yapılacağı tartışmasını sonuçla karıştırır; diğerleri verilen gelişmenin kapsamını aşar.

4. E, halifeliğin kaldırıldığı gün kabul edilen eğitim düzenlemesidir. Aynı gün kabul edilen C ve A farklı kurumlara ilişkin düzenlemelerdir; B ve D ise başka alan ve tarihlere aittir.

5. E, Cumhuriyet rejiminin geleceği bakımından doğrudan emanet edilen kesimi belirtir. B milletin bütünüyle ilgili genel bir ifadedir; diğerleri ise alıntıda emanet edilen topluluk olarak gösterilmemiştir.

6. C, Türk inkılabının amacıyla doğrudan örtüşen ölçütü verir; E geleneksel mirası, B askerî düzeni, A ekonomik yararı, D ise dinî otoriteyi merkeze alarak temel yönelimi değiştirir.

7. 13 Ekim 1923 tarihinde başkent yapılan şehir Ankara’dır. İstanbul’un yeniden başkent olması tartışılmış, ancak bu tartışma Ankara’nın başkent oluşuyla sonuçlanmıştır.

8. Saltanatın kaldırılması sonrasında devlet başkanlığı ve rejim sorunu ortaya çıkmış, 29 Ekim 1923’te Cumhuriyet ilan edilmiştir. Bu kronolojik ve nedensel çerçeve, Cumhuriyet rejiminin saltanatın kaldırılmasından sonra ilan edildiğini gösterir.

9. 1 Kasım 1922’de saltanat kaldırılmış, bunun ardından devlet başkanlığı ve rejim sorunu ortaya çıkmıştır. 29 Ekim 1923’te ilan edilen Cumhuriyet, bu kronolojik dizinin ulaştığı yönetim biçimidir; saltanat ise önceki gelişmeyi ifade eder.

10. Saltanatın kaldırılması 1 Kasım 1922'de gerçekleşmiştir. 29 Ekim 1923 Cumhuriyet'in ilanını, 13 Ekim 1923 ise Ankara'nın başkent oluşunu ifade ettiğinden tarih bakımından uygun değildir.